

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. La art. 238 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 41-44, art.120), cuvintele „proporții mari” se modifică cu cuvintele „mărime de 500 unități convenționale”

Art. II. Alin. (1) lit. b) art.101 din Codul de executare nr.443-XV din 24 decembrie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.34-35, art.112), cu modificările și completările ulterioare, se exclude.

Art. III. La alin.(2) art.22 din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.1, art.2), cu modificările și completările ulterioare, textul „creditele dubioase și compromise, determinate de către acestea ca atare potrivit actelor normative ale Băncii Naționale” se substituie cu textul „cazurile prezentării cu bună-știință a unor informații false în scopul obținerii unui credit sau majorării proporției acestuia, sau obținerii unui credit în condiții avantajoase”.

Art. VI. Legea insolvenței nr.632-XV din 14 noiembrie 2001 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr-139-140, art. 1082), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alin. (2) art.33 se completează cu textul „și înștiințează în acest termen creditorii cunoscuți, indicați în cererea introductivă, cu propunerea de a prezenta referință. Încheierea de admitere a cererii introductive poate fi atacată cu recurs în modul stabilit de Codul de procedură civilă.”

2. Alin. (1) art. 65 se completează cu următorul text „cu excepția cazului, în care creditorul garantat solicită separarea bunurilor pentru ai fi transmise în vederea comercializării și stingerii datoriilor”

Președintele Parlamentului

Notă informativă

La proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare - proiect) are drept obiectiv aducerea în concordanță a prevederilor unor acte legislative, care au tangență cu activitatea băncilor comerciale, cu prevederile legilor în cauză.

Referitor la modificările și completările nemijlocite ale actelor legislative pot fi comunicate următoarele.

Privind modificarea art. 238 din Codul Penal al Republicii Moldova nr. 277-XVI din 18.12.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 41-44/120 din 24.02.2009)

Capitolul X al Codului penal, care conține norme ce țin de infracțiuni economice și anume: art. 238 al Codului penal „Dobândirea creditului prin înșelăciune” a fost anterior completat prin Legea nr.277-XVI din 18 decembrie 2008. Astfel, norma care prevedea că constituie infracțiune și se pedepsește prezentarea cu bună-voință a unor informații false în scopul obținerii unui credit sau majorării proporției acestuia, sau obținerii unui credit în condiții avantajoase, a fost completat în sensul în care, pe viitor aceste se vor considera infracțiune doar „dacă prin aceasta au fost cauzate instituției financiare daune în proporții mari”, adică în mărimi de cel puțin 50 000 MDL.

Ținând cont de esența acestor modificări, putem constata faptul că s-a exclus din dispoziția băncilor din Moldova o măsură de apărare a intereselor pe segmentul recuperării creditelor „*retail*”, care în majoritatea sa sunt acordate în suma care este sub limita prevăzută de Codul penal al Republicii Moldova.

O mare parte din creditele acordate de băncile comerciale sunt cele acordate pe termen scurt sau mediu, iar suma acestora nu este mare (variază la diferite bănci de la 10 000,00 lei pînă la 30 000,00 lei, la unele bănci – pînă la 100 000,00 lei). De regulă, aceste credite nu sunt asigurate cu gaj. Totodată, anume în această categorie de credite, în marea sa parte, sunt depistate cazuri cînd debitorul prezintă intenționat documente false în scopul obținerii creditului. Sunt cunoscute cazurile de depistare de către organele de urmărire penală a unor grupuri criminale cu „specializarea” în infracțiuni din domeniul bancar (falsificarea carnetelor de muncă, adeverițelor de salariu etc.).

De la 12% pînă la 15% din portofoliul total de credite al fiecărei bănci în parte constituie creditele neasigurate cu gaj, la care suma nu depășește 30 000,00 lei.

Prin urmare, modificările efectuate anterior au avut ca efect limitarea măsurilor posibile de întreprins de către instituțiile financiare întru apărarea intereselor sale în cadrul procedurii de recuperare a creditelor.

Proiectul în cauză propune diminuarea mărimii prejudiciului pentru care acțiunile descrise mai sus vor fi pasibile de răspundere penală, și anume pînă la valoarea de 10 000 MDL.

Privind excluderea lit. b) al. 1art. 101 din Codul de Executare al RM.

considerăm că instituirea unor limite în ceea ce privește mărimea creanței ce poate fi urmărită de executor din contul veniturilor salariale și altor venituri bănești ale debitorului este inoportună, deoarece aceste venituri vor putea fi urmărite atât timp, cât creanța nu va fi recuperată integral. În acest sens, exprimăm opinia în favoarea excluderii a orice fel de limite la urmărirea salariului și a altor venituri ale debitorului.

Privind modificarea Legea insolvenței Nr. 632-XV din 14.11.200.

Cum arată practica unor bănci, unii debitori intenționat aplică legea insolvenței în perioada activă a creditului, ca urmare a declarării sale ca insolvent să influențeze asupra majorării termenului de scadență a datoriilor acumulate sau pentru a micșora suma datoriilor reale calculate de către bancă (dobânda sau alte plăți), în urma folosirii mijloacelor creditare. Pe lângă aceasta, unii debitori „rău platnici” nu informează băncile despre acțiunile sale prin instanțele de judecată, prin urmare neinformarea băncilor, nu permite acestora de a folosi toate metodele juridice, efectiv și oportun pentru exercitarea dreptului de posesie asupra bunurilor debitorilor. Ca urmare, nerambursarea la timp de către debitori a mijloacelor creditare aduc băncilor unele impedimente în relațiile cu clienții lor la îndeplinirea obligațiilor față de scadența depozitelor persoanelor juridice și fizice.

Privind modificarea art.22 alin.(2) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995,

În conformitate cu alin. (2) art. 22 al Legii instituțiilor financiare băncile comerciale sunt obligate să prezinte organelor de urmărire penală materialele privind creditele dubioase și compromise, determinate de către acestea ca atare potrivit actelor normative ale BNM, pentru luarea măsurilor în conformitate cu legislația în vigoare.

Norma citată este depășită de timp și urmează a fi modificată. E de menționat, că în scopul executării alin.(2) din art.22 al LIF unele bănci s-a adresat organelor abilitate cu cereri de pornire a urmăririi penale în privința debitorilor, creditele cărora conform Regulamentului BNM aprobat prin Hotărârea BNM nr. 224/2007 au fost clasificate în categoriile dubioase și compromise, dar din motivul că adresările înaintate nu constituie o sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzută de Codul penal, iar contractele de credit conțin stipulări că litigiile dintre părți urmează a fi soluționate de către instanța judecătorească competentă, materialele în cauză se restituie băncilor.

Prin urmare, actualmente din cauza neajustării cadrului juridic la legislația în vigoare devine imposibilă aplicarea normelor art. 22 alin. (2) al LIF.

Aceste modificări vor îmbunătăți activitatea băncilor comerciale, în principal la supravegherea efectivă a evenimentelor care creează riscul de nerambursare, și anume acel risc când debitorul este în stare să nu dorească sau să fie în imposibilitate de a-și îndeplini obligațiile contractuale (plata dobânzii și a principalului) parțial sau total.

Băncile, în activitatea lor, tind să facă tot posibilul pentru recuperarea sumelor neachitate. Cum demonstrează practica țărilor UE, în funcție de contractul încheiat între bancă și debitor, în situațiile când debitorul devine „rău platnic”,

acesta din urmă poate fi dat în judecată atât civil cât și penal, procese care cu probabilități înalte sunt câstigate de către bancă. În cazul unui proces civil, se raportează la administrațiile fiscale și orice venit, atât al debitorului cât și al familiei, poate fi supus popririi pîna la achitarea datoriei. De asemenea orice bun dobîndit poate fi supus executării silite. Iar în urma unui proces penal se poate stabili o amendă, muncă în folosul comunității pentru plata amenzii sau chiar închisoare.

Viceministru

Nicolae Eșanu